

CONSTANTIN AVRAMESCU

povestiri
din alte vremi

editura VREMEA

aristocărți

CONSTANTIN AVRAMESCU

POVESTIRI DIN ALTE VREMI

Prefață de Filip-Lucian Iorga

EDITURA VREMEA
BUCUREŞTI
2018

Coperta: Silvia Colfescu

Ilustrația copertei: Părinții autorului, în vara anului 1936

Redactor: Silvia Colfescu

Lector: Alexandra Ciuciulin

Tehnoredactor: Dan Amza

Copyright © Constantin Avramescu, 2018

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
AVRAMESCU, CONSTANTIN**

Povestiri din alte vremi / Constantin Avramescu ; pref. de
Filip-Lucian Iorga. - București : Vremea, 2018

ISBN 978-973-645-868-2

I. Iorga, Filip-Lucian (pref.)

821.135.1

AMINTIRILE UNUI GENTLEMAN ROMÂN

Pe Domnul Constantin Avramescu am avut ocazia să-l cunosc îndeaproape grație unei instituții românești de tradiție. Auzisem cu mulți ani în urmă de Jockey Clubul Român, fondat în 1875, continuator al tradițiilor nobiliare și sportive britanice și franceze, loc de întâlnire pentru urmașii boierimii române, pentru gentilomii pasionați de echitație și de cursele de cai. Alexandru Paleologu, cu care am avut privilegiul de a purta numeroase conversații, în urma cărora am și publicat cartea *Breviar pentru păstrarea clipelor*, era pasionat de istoria și de valorile pe care clubul le reprezenta, și m-a molipsit și pe mine. Am aflat mai târziu că o rudă prin alianță a familiei mele, Petre Mavrogheni, urmaș al lui Nicolae Vodă Mavrogheni, domnitorul Țării Românești, care a fost candidat la domnia Moldovei în 1859, ministru și diplomat în timpul domniei lui Carol I, fusese unul dintre fondatorii Jockey Clubului Român. Când, „nășit” de Ion Filitti, fiul lui Manole Filitti, căruia îi datorăm în bună parte revitalizarea Clubului după 1989, și de Prințul Mihai Basarab-Brâncoveanu, am devenit și eu membru al Jockey Clubului, prima persoană cu care am asociat instituția a fost Constantin Avramescu, unul dintre cei doi Vicepreședinți ai unui club care i-a avut întotdeauna, ca Președinți de onoare, pe Regii României.

Orice eveniment mai important ar avea loc azi la Jockey Clubul Român, Constantin Avramescu va fi acolo. Cu o combinație rară de boierie, relaxare, sobrietate și umor, aşa cum îi şade bine unui om de lume, Constantin Avramescu va ști să conduceă aşa cum se cuvine orice întâlnire. De ce vorbesc aici despre Jockey Club? Pentru că această instituție de prestigiu

a rămas unul dintre ultimele bastioane ale unei lumi pe care comunismul a încercat să o distrugă: vechea „lume bună” românească, urmașii boierimii române și ai marii burghezii, ai elitelor intelectuale, diplomatice și creative. Din păcate, comunismul a reușit să risipească mare parte din vechile elite și, în bună măsură, să creeze „omul nou”. Totuși, există încă persoane și familii care duc mai departe istoria, tradițiile și valorile unei lumi care a făcut România. Boierimea și marea burghezie românească sunt „vinovate” de multe: de la biserici, școli și spitale, la partide, instituții și la nașterea sentimentului național, de la păstrarea statalității în timpul stăpânirii otomane, până la obținerea independenței și nașterea României Mari. Chiar și mulți dintre marii noștri scriitori și artiști se trag din familii boierești. Nicio țară civilizată nu poate ignora sau disprețui o astfel de categorie socială.

Și Constantin Avramescu aparține acestei lumi căreia îi datorăm, în bună parte, țara în care trăim. Strămoșii lui direcți, boierii Depărățeanu, au construit multe dintre cele mai vechi și mai frumoase monumente din Roșiorii de Vede. Și mai ales biserici. Constantin Avramescu are chiar un strămoș pașoptist, participant la Revoluția de la 1848, membru al acelei formidabile generații de boieri patrioți care au lăsat la o parte propriile interese și privilegii și au luptat pentru o Românie independentă, unită și modernă. În familia lui Constantin Avramescu veți găsi mai mulți ofițeri care au luptat în războaiele mondiale. Tatăl său a luptat în Primul Război Mondial, în urma căruia s-a născut România Mare. Cu toate bunele origini, din cauza sărăcirii familiei, tatăl lui Constantin Avramescu a fost mai degrabă un „self-made man”, traseul lui profesional stând mărturie asupra faptului că un aristocrat se putea afirma și ca meritocrat. De altfel, meritele profesionale l-au ajutat și pe autorul acestei cărți să parcurgă anii grei ai comunismului. A fost inginer geolog minier, specializat în substanțele nemetalifere, și a devenit unul dintre cei mai importanți experți în acest domeniu. A publicat lucrări de specialitate, în țară și în

ni pe care
ne bună”
burghezii,
n păcate,
chile elite
există încă
adițiile și
și marea
a biserici,
ntimentu-
nirii oto-
României
ști se trag
gnora sau

căreia îi
i direcții,
nai vechi
mai ales
bașoptist,
formida-
propriile
independen-
Avramescu
ele mon-
în urma
gini, din
eu a fost
nal stând
arma și ca
tat și pe
mului. A
nemeta-
xperți în
gară și în

străinătate. Urmare a rezultatelor obținute, a primit mai multe titularizări în activitatea minieră, ultima fiind cea de „director minier gr. 3”. A fost, de asemenea, decorat în trei rânduri. După 1989 a devenit membru al Parlamentului României, ca reprezentant al tradițiilor politice dinainte de instaurarea regimului comunist, fie că a fost vorba de P.S.D.R., vechii social-democrați, sau de P.N.L. Constantin Avramescu a fost parlamentar în mai multe legislaturi, dar o să vă spun un mic secret: locuiește într-un modest apartament de bloc, undeva prin Drumul Taberei, împreună cu o cătelușă și cu un motan. Dar modestia nu îl împiedică să afișeze întotdeauna cel mai impecabil stil aristocratic. Cum de se poate așa ceva, vă întrebați probabil, azi când ne-am obișnuit să asociem politica cu opulență și, de prea multe ori, cu hoția. M-am întrebat și eu același lucru și am vrut să aflu mai multe despre om și despre viața lui.

Ca de mai multe ori în ultimii ani, și în cazul acestei cărți mă „autodemasc”, aşa cum le-ar fi plăcut poate comuniștilor, ca „instigator”. Constantin Avramescu a publicat deja o carte, *Speranțe pierdute*, în care își detaliază experiența politică postdecembристă. Am îndrăznit să-l încurajeze să-și scrie însă și amintirile mai vechi, cele legate de familie, de primii ani de viață și de adolescență trăită înaintea și în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Îndemnul, primit cu destul scepticism la început, l-a provocat în cele din urmă la o arheologie a memoriei, care a scos la suprafață chiar și unele amintiri pe care autorul le credea de mult dispărute.

Constantin Avramescu mărturisește că nu este nici istoric, nici scriitor. Și că amintirile lui sunt doar o mărturie despre lumea de altădată, lume despre care tot mai puțini contemporani ai noștri pot scrie, despre care din ce în ce mai puțini contemporani își mai pot aminti. Dar câtă nevoie avem de aceste mărturii, care nu numai că ne oferă plăcerea subtilă a rememorării unor lumi trecute, dar sunt și o materie primă de cea mai bună calitate pentru studiile de istorie politică, de istorie socială, de istorie a ideilor și mentalităților.

Povestirile din alte vremi sunt scrise simplu, fără pretenții, dar cu vervă, inteligență, umor și autoironie, cu tandrețea revizitării unor amintiri dragi, dar și cu precizia unui spirit critic care nu trece sub tăcere erorile sau faptele mai puțin lăudabile ale lumii trecute și ale lumii de azi. Cartea este în primul rând despre Bucureștiul de altădată, despre locurile, oamenii, moravurile, atmosfera și stilul lui. Ne vom plimba alături de doamne și domni eleganți, vom savura cu mintea bunătățile cu grijă pregătite și degustate de pofticosul bucureștean interbelic. Ne vom simți solidari cu același bucureștean de altădată, cusurgiu și strict în păstrarea tradițiilor și în apărarea unei calități a viețuirii. Vom fi martorii modernizării orașului și ai straniei conviețuirii a rămășițelor huzurului oriental cu cel mai dinamic confort de tip occidental. Vom merge la școală, la joacă, la piață, la operă, ne vom plimba cu sania, vom face năzbâtii și ne vom aminti de anii grei ai războiului, ne vom ciocni cu meserii și obiceiuri dispărute. Ne va cuprinde nostalgia, atunci când Constantin Avramescu ne va face să înțelegem mai bine cât din farmecul Bucureștiului de altădată s-a pierdut din cauza mutilărilor aduse de anii comunismului și de febra demolării și a urătării, care a continuat din păcate și după 1989.

Cartea pe care o veți citi este, în același timp, o lectură lejeră și plăcută, dar și una care vă va îndemna la o reflecție asupra „progresului”. Ce se pierde pentru totdeauna? Ce am distrus, deși merită păstrat? Ce putem încă să salvăm și să ducem mai departe din chipul Bucureștiului de altădată?

E în primul rând o carte despre București, dar nu e numai asta. În straturile de adâncime vom regăsi și reflecțiile discrete asupra destinului unui om, al unei familii și al unei întregi lumi. Moravurile și stilul bucureștenilor din perioada interbelică, felul în care Constantin Avramescu și cei din generația lui au fost educați spun ceva despre ritmurile și valorile unei elite generoase, care nu s-a închisstat în propriul statut și în propriile privilegii, ci care a știut să contribuie la șlefuirea și la modernizarea unei întregi societăți. Cumva, într-un mod pe care ne

ără preten-
u tandrețea
ui spirit cri-
ouțin lăuda-
e în primul
e, oamenii,
a alături de
bunătățile
ștean inter-
an de altă-
în apărarea
rii orașului
ental cu cel
la școală,
u, vom face
ui, ne vom
nde nostal-
ă înțelegem
s-a pierdut
și de febra
după 1989.
ctură lejeră
cție asupra
am distrus,
ducem mai

nu e numai
ile discrete
unei întregi
da interbe-
enerația lui
e unei elite
în propriile
i la moder-
pe care ne

e tot mai greu să-l înțelegem astăzi,urgerea tihnită a vieții și micile bucurii de zi cu zi mergeau foarte bine împreună cu simțul răspunderii și conștiința obligației față de ceilalți. De la Rege la servitoare, de la diplomați la țărani, toți păreau să înțeleagă, mai bine decât o facem noi azi, care le erau locul și rolul și cum să trăiască armonios. Fără să pretindă că România interbelică era un paradis, autorul ne îndeamnă la comparații care tind deseori să vorbească în defavoarea epocii noastre.

Ca să pătrundem secretul lumii de altădată, cu bunele și cu relele ei, avem nevoie de mărturii ca aceasta a lui Constantin Avramescu. Citind-o, vă veți bucura, veți lăcrima, vă veți amuza și veți cădea pe gânduri. Și poate, atunci când veți trece pe la Jockey Club și vă veți întâlni cu un domn care arată, se îmbracă, se mișcă, argumentează și se exprimă ca un gentleman englez, veți ști că e de fapt un reprezentant al „burghezo-moșierimii” care a zidit România. Un român educat în anii '30-'40, care păstrează și astăzi stilul și valorile vechii României dinaintea cataclismului totalitar comunist. Un om care apără, de câte ori are ocazia, tradițiile românești și valorile libertății. Un iubitor de sport, care a și făcut sport de performanță în tinerețe, ajungând campion național de juniori la atletism, la proba de 110 metri garduri.

Vă las acum să flanați, alături de Constantin Avramescu, pe marile bulevarde ale Bucureștiului de altădată, în căutarea unor locuri fermecătoare și a unor oameni de toată isprava. Și poate că, grație amintirilor și modelului oferit de autorul cărții, vom reuși la rândul nostru să ne molipsim, să fim mai atenți la frumusețea suferindă care ne înconjoară și la tot ceea ce poate ajuta România de azi să fie la înălțimea României Mari de acum un secol.

Filip-Lucian Iorga

Orice eveniment mai important ar avea loc azi la Jockey Clubul Român, Constantin Avramescu (...unul dintre cei doi Vicepreședinți ai unui club care i-a avut întotdeauna, ca Președinti de onoare, pe Regii României) va fi acolo. Cu o combinație rară de boierie, relaxare, sobrietate și umor, aşa cum îi șade bine unui om de lume, Constantin Avramescu va ști să conducă aşa cum se cuvine orice întâlnire. De ce vorbesc aici despre Jockey Club? Pentru că această instituție de prestigiu a rămas unul dintre ultimele bastioane ale unei lumi pe care comunismul a încercat să o distrugă: vechea „lume bună” românească, urmașii boierimii române și ai marii burghezii, ai elitelor intelectuale, diplomatice și creative. [...]

Constantin Avramescu mărturisește că nu este nici istoric, nici scriitor. Si că amintirile lui sunt doar o mărturie despre lumea de altădată, lume despre care tot mai puțini contemporani ai noștri pot scrie, despre care din ce în ce mai puțini contemporani își mai pot aminti. Dar câtă nevoie avem de aceste mărturii, care nu numai că ne oferă plăcerea subtilă a rememorării unor lumi trecute, dar sunt și o materie primă de cea mai bună calitate pentru studiile de istorie politică, de istorie socială, de istorie a ideilor și mentalităților. [...]

Cartea pe care o veți citi este, în același timp, o lectură lejeră și plăcută, dar și una care vă va îndemna la o reflecție asupra „progresului”. Ce se pierde pentru totdeauna? Ce am distrus, deși merită păstrat? Ce putem încă să salvăm și să ducem mai departe din chipul Bucureștiului de altădată?

Filip-Lucian Iorga

ISBN 978-973-645-868-2

9 7 8 9 7 3 6 4 5 8 6 8 2

editura VREMĂ

